

Wytyczne dotyczące partnerstw projektowych w ramach VIII osi Priorytetowej *Ochrona dziedzictwa kulturowego i rozwój zasobów kultury* POIiŚ 2014-2020

1. Akty prawne i obowiązujące wytyczne i definicje

W ramach VIII osi Priorytetowej *Ochrona dziedzictwa kulturowego i rozwój zasobów kultury* POIiŚ 2014-2020 dopuszcza się dofinansowanie projektów realizowanych na zasadzie partnerstwa projektowego.

Partnerami w projekcie mogą być podmioty należące do typów podmiotów, które wymienione są w „Szczegółowym opisie priorytetów Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014-2020” w katalogach beneficjentów przewidzianych dla poszczególnych działań w ramach osi priorytetowej.

Podstawowym aktem prawnym dotyczącym partnerstw jest ustawa z dnia 11 lipca 2014 r. *o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014-2020* (Dz. U z 2014 r., poz. 1146 z późn. zm., zwana dalej ustawą wdrożeniową). Zgodnie z ustawą wdrożeniową w celu wspólnej realizacji projektów, mogą być tworzone partnerstwa, przez podmioty wnoszące do projektu zasoby ludzkie, organizacyjne, techniczne lub finansowe, realizujące wspólnie projekt, zwany dalej "projektem partnerskim". **Projekt partnerski** jest realizowany na podstawie decyzji lub umowy o dofinansowanie zawartej z beneficjentem działającym w imieniu i na rzecz partnerów w zakresie określonym **porozumieniem** lub **umową partnerską**.

W ramach *Wytycznych w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko na lata 2014-2020* w rozdziale 3 pkt. s zdefiniowano **Partnera**, wskazując iż, jest to „podmiot w rozumieniu art. 33 ust. 1 ustawy wdrożeniowej, który jest wymieniony w zatwierdzonym wniosku o dofinansowanie projektu, realizujący wspólnie z beneficjentem (i ewentualnie innymi partnerami) projekt na warunkach określonych w umowie o dofinansowanie albo umowie o partnerstwie i wnoszący do projektu zasoby ludzkie, organizacyjne, techniczne lub finansowe...” Zgodnie z *Wytycznymi* jest to podmiot upoważniony do ponoszenia wydatków na równi z beneficjentem.

2. Wybór partnerów

W przypadku, gdy projekt realizowany jest przez partnerstwo, wybór partnerów dokonywany jest przed złożeniem wniosku o dofinansowanie projektu partnerskiego. Partner lub partnerzy spoza sektora finansów publicznych zostają wybrani na zasadach określonych w art. 33 ust. 2, 3, 6 i 7 ustawy wdrożeniowej. Oznacza to, iż podmiot z sektora finansów publicznych dokonuje wyboru partnerów spoza sektora finansów publicznych z zachowaniem **zasady przejrzystości i równego traktowania podmiotów**. Podmiot ten, dokonując wyboru, jest obowiązany w szczególności do:

- 1) ogłoszenia otwartego naboru partnerów na swojej stronie internetowej wraz ze wskazaniem co najmniej 21-dniowego terminu na zgłaszanie się partnerów;
- 2) uwzględnienia przy wyborze partnerów: zgodności działania potencjalnego partnera z celami partnerstwa, deklarowanego wkładu potencjalnego partnera w realizację celu partnerstwa, doświadczenia w realizacji projektów o podobnym charakterze;
- 3) podania do publicznej wiadomości na swojej stronie internetowej informacji o podmiotach wybranych do pełnienia funkcji partnera.

Fundusze Europejskie
Infrastruktura i Środowisko

Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego

Unia Europejska
Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego

Na etapie składania wniosku o dofinansowanie projektu, partnerów musi wiązać umowa cywilnoprawna określająca zasady partnerstwa, w tym w szczególności wskazująca wiodącą rolę jednego z partnerów (Partnera Wiodącego, w skrócie PW). Jednocześnie to PW aplikuje o środki na realizację wspólnego przedsięwzięcia. PW (w imieniu partnerstwa) podpisuje także umowę finansową na realizację inwestycji. Pozostali partnerzy, zgodnie z *Wytocznymi w zakresie kwalifikowania wydatków w ramach PO IiŚ*, są upoważnieni do ponoszenia wydatków kwalifikowanych w zakresie wskazanym w umowie partnerskiej, którą dołącza się do wniosku o dofinansowanie.

Zasadą partnerstwa jest, iż poszczególni partnerzy są zaangażowani w realizację projektu od momentu przygotowywania wniosku o dofinansowanie realizacji zadania i pozostają związani umową partnerską regulującą zakres ich obowiązków oraz wzajemne zobowiązania. Jednak niezależnie od wzajemnych zobowiązań partnerów, odpowiedzialnym za prawidłową realizację projektu pozostaje PW.

Należy jednak pamiętać, iż wymogi i kryteria jakie będą obowiązywać PW powinny mieć zastosowanie również do pozostałych partnerów tworzących partnerstwa.

3. Zakres porozumienia oraz umowy o partnerstwie:

Obowiązkowe elementy porozumienia lub umowy o partnerstwie określono ustawowo (zgodnie z art. 33 ust. 5 ustawy wdrożeniowej):

- 1) przedmiot porozumienia albo umowy;
- 2) prawa i obowiązki stron;
- 3) zakres i formę udziału poszczególnych partnerów w projekcie;
- 4) partnera wiodącego uprawnionego do reprezentowania pozostałych partnerów projektu;
- 5) sposób przekazywania dofinansowania na pokrycie kosztów ponoszonych przez poszczególnych partnerów projektu, umożliwiający określenie kwoty dofinansowania udzielonego każdemu z partnerów;
- 6) sposób postępowania w przypadku naruszenia lub niewywiązania się stron z porozumienia lub umowy.

Podstawowe elementy umowy partnerskiej

Elementy wyszczególnione pogrubioną czcionką są uznane za elementy obowiązkowe. W przypadku braku takich elementów, konieczne będzie uzupełnienie umowy partnerskiej o brakujące lub też błędnie wpisane elementy.

Preambuła umowy	<p>Należy określić instytucje, które podpisują umowę. Umowa powinna obejmować wszystkich partnerów.</p> <p>W umowie powinny być zawarte pełne nazwy partnerów, ich adresy oraz imiona i nazwiska osób upoważnionych do podpisywania umów. Należy również określić formę organizacyjno-prawną partnera, np. jednostka samorządu terytorialnego, fundacja, stowarzyszenie, szkoła artystyczna I/II stopnia, uczelnie artystyczne, itd. W umowie należy również umieścić punkt odnoszący się do upoważnienia PW przez pozostałych partnerów m.in. do złożenia wniosku i podpisania umowy o dofinansowanie.</p> <p>Jeżeli poszczególnym partnerom powierza się specjalne funkcje w projekcie, należy również bardziej szczegółowo określić status poszczególnych partnerów.</p>
Cele partnerstwa	Należy podać cel/cele zawiązania umowy partnerskiej.

Fundusze Europejskie
Infrastruktura i Środowisko

Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego

Unia Europejska
Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego

Przedmiot umowy	<p>W umowie należy określić:</p> <ul style="list-style-type: none"> - tytuł projektu; - nazwę programu (ze wskazaniem konkretnej osi priorytetowej i działania), z którego projekt jest współfinansowany; - źródła finansowania projektu (EFRR, inne-jakie?).
Okres obowiązywania umowy	Należy określić czas na jaki umowa jest zawierana ¹ .
Wkład do projektu	Ten punkt powinien zawierać szczegółowo określony wkład finansowy, ludzki, organizacyjny, techniczny.
Zakres obowiązków partnerów	<p>Jest to najbardziej istotna część umowy. Powinna ona zawierać wszystkie wyszczególnione etapy projektu ze wskazaniem odpowiedzialności i zakresu kompetencji poszczególnych partnerów w związku z ich realizacją. Zakres zadań powinien być sformułowany dla każdego z partnerów osobno i musi zgadzać się z opisem zawartym we wniosku o dofinansowanie.</p> <p>Należy wskazać również zakresy odpowiedzialności poszczególnych partnerów.</p> <p>W formie odpowiedniego zapisu należy zobowiązać Partnerów do zrealizowania zadania zgodnie z przyjętym projektem (w tym m.in. harmonogramem i zakresem) oraz zgodnie z obowiązującymi procedurami, w tym wytycznymi MIR (m.in. dot. kwalifikowalności wydatków, sprawozdawczości, kontroli, informacji i promocji) oraz innych szczegółowych uregulowań.</p>
Zasady finansowania projektu	<p>Należy określić wartość projektu wraz z harmonogramem realizacji projektu i planem finansowania projektu oraz wskazaniem udziału finansowego poszczególnych partnerów – w formie „Preliminarza wraz ze źródłami finansowania” pod kątem udziału poszczególnych partnerów, który będzie załącznikiem do umowy.</p> <p>Należy określić zasady organizacji przepływów finansowych i rozliczania projektu. W odniesieniu do VIII osi priorytetowej PO IIŚ przyjmuje się zasadę, że całkowitą odpowiedzialność za zarządzanie finansowe i rozliczanie projektu ponosi PW. Umowa powinna regulować zatem zasady i tryb przekazywania środków pomiędzy PW i pozostałymi partnerami projektu.</p> <p>Umowa może wskazywać (procentowo lub kwotowo) zakres odpowiedzialności finansowej poszczególnych partnerów w związku z koniecznością realizacji zobowiązań wynikających np. z nieprawidłowej realizacji projektu (zwrot kwot nieprawidłowo wydatkowanych).</p> <p>Wytyczne dot. zakresu odpowiedzialności finansowej poszczególnych partnerów muszą być zgodne z zapisem o „wspólnej odpowiedzialności partnerów za realizację projektu” należy zatem doprecyzować, do jakiej wysokości partnerzy ponoszą odpowiedzialność finansową (np. do wysokości otrzymanego dofinansowania lub do wysokości kwoty całego projektu).</p>
Zasady księgowania środków związanych z	PW ujmuje w księgach rachunkowych wyłącznie własne przychody, koszty i wydatki. Natomiast poszczególni partnerzy uczestniczący w projekcie

¹ Okres obowiązywania umowy powinien uwzględniać okres konieczny dla zapewnienia trwałości projektu oraz okres przechowywania dokumentacji projektu zgodnie z umową o dofinansowanie.

realizacją projektu.	ewidencjonują w księgach rachunkowych przychody, koszty i wydatki poniesione wyłącznie przez siebie. PW oraz każdy z partnerów realizując powierzone zadania, w określonym dla każdego z nich zakresie, przedkłada do rozliczenia faktury wystawione na siebie oraz dokonuje zapłaty ze swojego rachunku. Wszystkie operacje gospodarcze winny być zaewidencjonowane na wydzielonych analitycznie kontach (koszty, wydatki, przychody) w systemach finansowo – księgowych poszczególnych partnerów oraz PW w zakresie przez nich realizowanym. Zasady księgowości PW i poszczególnych partnerów w zakresie realizacji projektu powinny być ujednolicone na tyle, aby było możliwe zagregowanie jednolicie przygotowanych informacji na potrzeby sprawozdawczości oraz wniosków o płatność.
Zadania w zakresie sprawozdawczości, monitoringu i kontroli	Należy określić obowiązki każdego z partnerów w zakresie dostarczania do PW niezbędnych informacji rzeczowo-finansowych dla potrzeb sprawozdawczości, kontroli, ewaluacji w zakresie ich obowiązków związanych z realizacją projektu. Należy wskazać również obowiązek określenia zasad obiegu dokumentacji związanej z realizacją poszczególnych części projektu przez partnerów.
Przechowywanie dokumentacji projektowej	Należy określić zasady przechowywania dokumentacji projektowej. Wszystkie niezbędne dokumenty związane z całym projektem przechowuje PW, a partnerzy – dokumenty źródłowe odnośnie swoich zakresów działań. PW powinien przechowywać dokumentację związaną z realizacją projektu, w takim zakresie, w jakim jest to niezbędne, aby mógł poświadczyć składając wniosek o płatność do IP, że projekt jest realizowany prawidłowo. Partnerzy projektowi w ramach końcowych rozliczeń powinni przekazać PW kopie potwierdzonych za zgodność z oryginałem dokumentów związanych z realizacją projektów. Ponadto, umowa powinna zawierać postanowienia zobowiązujące partnerów do poddania się kontroli prowadzonej przez upoważnione instytucje, w tym do udostępnienia wszelkich dokumentów związanych z realizacją projektu.
Informacja i promocja	Należy określić obowiązki poszczególnych partnerów związane z zapewnieniem odpowiedniej informacji o projekcie zgodnie z obowiązującymi zasadami w tym zakresie.
Zabezpieczenia i sankcje za niewywiązywanie się ze zobowiązań umowy	W umowie należy zawrzeć postanowienia dotyczące ewentualnych sankcji prawnych i finansowych w przypadku wycofania się z umowy partnerskiej, nienależytego wykonywania bądź opóźnień w realizacji postanowień umowy partnerskiej przez partnerów projektu, wraz z ewentualnymi wyłączeniami i derogacjami. Szczegółowe uregulowanie w umowie partnerstwa kwestii zabezpieczeń prawidłowej realizacji umowy przez partnerów jest bardzo istotne. Umowa partnerstwa powinna zawierać takie zabezpieczenia prawidłowej realizacji projektu przez partnerów, które umożliwią PW wywiązanie się z jego zobowiązań wobec instytucji będącej stroną umowy o dofinansowanie ² . Ten punkt będzie jednym z kluczowych punktów oceny danego projektu partnerskiego w kontekście oceny zdolności instytucjonalnej. Jedynie

² Należy podkreślić, iż to PW będzie odpowiedzialny przed instytucją podpisującą umowę o dofinansowanie za całość prawidłowej realizacji projektu. Zatem, w przypadku ewentualnych nieprawidłowości i konieczności zwrotu środków instytucja ta będzie dochodziła, co do zasady, zwrotu środków jako całości od PW.

	stworzenie takiej struktury zarządzania projektem, która umożliwi zabezpieczeń prawidłowej realizacji umowy przez partnerów będzie mogło być pozytywnie ocenione i warunkować będzie pozytywną ocenę projektu.
Spory pomiędzy partnerami	W umowie można określić sposób rozwiązywania ewentualnych sporów pomiędzy partnerami projektów.
Zmiany w umowie i rozwiązanie umowy	Umowa powinna określać tryb i zasady wprowadzania zmian do umowy partnerskiej (zgoda wszystkich partnerów, forma pisemna – aneks; zgoda IP jako instytucji udzielającej dofinansowania). Zmiany w umowie partnerskiej nie mogą być sprzeczne z postanowieniami umowy o dofinansowanie i zasadami systemu realizacji PO IiŚ. W umowie należy określić uwarunkowania, w których może nastąpić rozwiązanie umowy partnerskiej (np. wycofanie się partnerów, zaniechanie realizacji zobowiązań wynikających z umowy) oraz konsekwencje tego zdarzenia dla dalszej realizacji projektu. Należy opisać mechanizm zmian w przypadku rezygnacji dotychczasowego partnera i możliwość dopuszczenia innego podmiotu jako partnera pod warunkiem otrzymania zgody Instytucji Pośredniczącej.
Postanowienia końcowe	W tej części umowy należy zawrzeć ewentualne klauzule, wyłączenia, warunki dodatkowe oraz określić kwestie formalne, takie jak np. liczba egzemplarzy umowy, termin wejścia w życie umowy, miejsce na złożenie podpisów

4. Kwestie szczegółowe

I. Odnośnie zlecenia realizacji zadań czy usług w ramach projektu dokonywanego przez wszystkich partnerów oraz PW:

Zlecenie musi odbywać się zgodnie z *Wytycznymi w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach POIiS na lata 2014-2020*, co oznacza w szczególności konieczność stosowania ustawy „Prawo zamówień publicznych” albo zasady konkurencyjności. Zgodnie z postanowieniem podrozdziału 6.18 pkt 3 *Wytycznych w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach POIiS*, nie jest dopuszczalne wzajemne zlecenie przez beneficjenta zakupu towaru lub usług partnerowi i odwrotnie. Istnieje także możliwość przeprowadzenia wspólnego postępowania przetargowego dla działań realizowanych przez wszystkich partnerów lub części z nich, w celu zracjonalizowania wydatków. W takim przypadku PW powinien koordynować przeprowadzenia takiej wspólnej procedury, a umowa partnerska powinna przewidywać przepływy finansowe między partnerami.

II. Odnośnie rozliczeń finansowych pomiędzy partnerami a PW w umowach partnerskich:

PW jest stroną umowy o dofinansowanie projektu, odpowiada również za prawidłową realizację projektu. PW może otrzymać dofinansowanie zarówno jako refundację (na podstawie wniosku o płatność), jak również w formie zaliczki. PW na podstawie wniosku o płatność otrzymuje środki na realizację projektu na rachunek wyodrębniony na potrzeby realizacji projektu. Następnie zgodnie z harmonogramem i umową partnerstwa przekazuje środki na wyodrębnione konta partnerów, którzy realizują założone we wniosku etapy. Faktury w ramach realizacji projektu mogą być wystawiane zarówno na PW, jak i partnerów w projekcie. Następnie partner rozlicza się z PW, a PW składa wniosek o płatność, w którym znajduje się zbiorcze rozliczenie wydatków kwalifikowalnych poniesionych zarówno przez PW jak i partnerów.

Fundusze Europejskie
Infrastruktura i Środowisko

Ministerstwo
Kultury
i Dziedzictwa
Narodowego

Unia Europejska
Europejski Fundusz
Rozwoju Regionalnego

5. Załączniki

Partnerstwo projektowe składa wszystkie załączniki – zgodnie z listą załączników dla danego typu projektu.

Jeżeli któryś z załączników nie ma zastosowania dla danego partnera, konieczne jest złożenie oświadczenia.

Fundusze Europejskie
Infrastruktura i Środowisko

Ministerstwo
Kultury
i Dziedzictwa
Narodowego.

Unia Europejska
Europejski Fundusz
Rozwoju Regionalnego

